Burn-out bij Vlaamse huisartsen. Is er een link met de praktijkorganisatie?

Haio: VANZEIR Liesbeth , KUL
Promotor: VERMANDERE Mieke , KUL
Praktijkopleider: GODELAINE Lucas , VERHAERT Jan

Context: Burn-out is in onze maatschappij een fenomeen dat in alle beroepssectoren meer en meer in de aandacht komt. De huisarts, vaak het eerste aanspreekpunt voor mensen met burn-out, vormt hierop zeker geen uitzondering. De laatste decennia zien we een groeiende interesse voor het bestaan en de oorzaak van dit niet te onderschatten probleem. Burn-out bij een arts heeft immers niet alleen gevolgen voor zijn eigen gezondheid, maar brengt daarnaast potentieel ook zowel de zorgkwaliteit als de zorgcontinu?teit in het gedrang. Uit de literatuur blijkt dat er algemeen een associatie bestaat tussen ?niet bevorderlijke ? werkomstandigheden zoals hoge werklast en burn-out. Ook artsen vormen hierop als aparte beroepsgroep geen uitzondering. In deze studie werd onderzocht of Vlaamse huisartsen die met burn-out te maken kregen of zichzelf ertoe ?at risk? voelden, een link ervaren tussen het ontstaan van hun burn-out en praktijkorganisatorische kenmerken.

Onderzoeksvraag: Ervaren Vlaamse huisartsen die met burn-out te maken kregen of er voor at risk waren een verband tussen hun burn-out en praktijkorganisatorische factoren?

Methode: Aan de hand van semi-gestructureerde interviews werden tien Vlaamse huisartsen die met burn-out te maken kregen bevraagd over hun perceptie van het verband tussen hun burn-out en de praktijkorganisatie in brede zin. De interviews werden geanalyseerd volgens de QUAGOL methode.

Resultaten: Tien Vlaamse huisartsen uit verschillende praktijkvorm en leeftijdscategorie?n namen deel aan deze studie. De praktijkorganisatie werd door alle deelnemende artsen in min of meerdere mate ervaren als deel uitmakend in de oorzaak van hun burn-out. De praktijkorganisatorische factoren die aangegeven werden door de artsen kunnen in drie grote groepen onderverdeeld worden: factoren die te maken hebben met de puur praktische organisatie van de praktijk, factoren die te maken hebben met de praktijkvorm en tot slot de meer externe factoren die de werklast en de draagkracht van de arts be?nvloeden.

Conclusie: Meerdere factoren in meerdere domeinen eigen aan de organisatie van een artsenpraktijk worden als mede-oorzaak van burn-out vermeld. Hoge werkdruk, moeilijk afgrensbare werkuren, administratieve en telefoonbelasting en digitalisering zijn algemeen aangehaalde factoren, evenals een moeilijke combinatie werk-gezin. Artsen geven ook aan nood te hebben aan meer ondersteuning op verschillende gebieden en ervaren vaak ook een gebrek aan opleiding inzake een aantal domeinen die samenhangen met praktijkvoering in al zijn aspecten. Artsen in alle praktijkvormen blijken vatbaar te zijn voor burn-out, maar wat de oorzaken betreft blijken de accenten in de verschillende praktijkvormen toch vaak op heel andere factoren te liggen. Voor de solo arts is het gebrek aan collega?s om de lasten te delen een pijnpunt, in een groepspraktijk kan dan weer net de groep zelf een bron van spanningen zijn